

Tractat de funcionament de la Unió Europea

Tercera part. Les polítiques i accions internes de la Unió

Títol VII. Normes comunes sobre competència, fiscalitat i aproximació de les legislacions.

Secció 1 Normes aplicables a les empreses

Article 101 (antic article 81 TCE)

1. Són incompatibles amb el mercat interior i resten prohibits tots els acords entre empreses, decisions d'associacions d'empreses i pràctiques concertades que puguin afectar el comerç entre els estats membres i que tinguin per objecte o per efecte impedir, restringir o falsejar el joc de la competència dins el mercat interior, i particularment els que consisteixen a:

a) fixar, directament o indirectament, els preus de compra o de venda o altres condicions de transacció;

b) limitar o controlar la producció, els mercats, el desenvolupament tècnic o les inversions;

c) repartir-se els mercats o les fonts de proveïment;

d) aplicar a tercers contractants condicions desiguals per a prestacions equivalents que els ocasionin un des-avantatge competitiu;

e) subordinar la subscripció de contractes a l'acceptació, pels altres contractants, de prestacions suplementàries que, per llur naturalesa o segons els usos mercantils, no tinguin cap relació amb l'objecte dels contractes en qüestió.

2. Els acords o les decisions prohibits en virtut d'aquest article són nuls de ple dret.

3. Tanmateix, les disposicions de l'apartat 1 poden ésser declarades inaplicables:

— a qualsevol acord o categoria d'acords entre empreses,
— a qualsevol decisió o categoria de decisions d'associacions d'empreses i
— a qualsevol pràctica concertada o categoria de pràctiques concertades que contribueixin a millorar la producció o la distribució dels productes o a fomentar el progrés tècnic o econòmic, tot reservant als usuaris una participació equitativa en el benefici que en derivi, sense:

a) imposar a les empreses interessades restriccions que no siguin indispensables per a assolir aquests objectius,

b) donar a les empreses la possibilitat, respecte a una part substancial dels productes en qüestió, d'eliminar la competència.

Article 102 (antic article 82 TCE)

És incompatible amb el mercat interior i resta prohibida, en la mesura que pugui afectar el comerç entre els estats membres, l'explotació abusiva, per una o diverses empreses, d'una posició dominant en el mercat interior o en una part substancial d'aquest.

Aquestes pràctiques abusives poden consistir, particularment, a:

- a) imposar, directament o indirectament, preus de compra o de venda o altres condicions de transacció no equitatives;
- b) limitar la producció, els mercats o el desenvolupament tècnic en perjudici dels consumidors;
- c) aplicar a tercers contractants condicions desiguals per a prestacions equivalents, que els ocasionin un desavantatge competitiu;
- d) subordinar la subscripció de contractes a l'acceptació, pels altres contractants, de prestacions suplementàries que, per llur naturalesa o segons els usos mercantils, no tinguin cap relació amb l'objecte dels contractes en qüestió.

Article 103
(antic article 83 TCE)

1. Els reglaments o directives necessaris per a l'aplicació dels principis que enuncien els articles 101 i 102 són establerts pel Consell, que es pronuncia a proposta de la Comissió i amb la consulta prèvia al Parlament Europeu.
2. Les disposicions a què fa referència l'apartat 1 tenen particularment per objecte:
 - a) garantir l'observança de les prohibicions esmentades en l'article 101, apartat 1, i l'article 102, per mitjà de l'establiment de multes i astringències;
 - b) determinar les modalitats d'aplicació de l'article 101, apartat 3, tenint en compte la necessitat, d'una banda, d'assegurar una vigilància eficaç i, de l'altra, de simplificar en la mesura que sigui possible el control administratiu;
 - c) precisar, si escau, respecte als diferents sectors econòmics, l'àmbit d'aplicació dels articles 101 i 102;
 - d) definir les funcions respectives de la Comissió i del Tribunal de Justícia de la Unió Europea en l'aplicació de les disposicions que estableix aquest apartat;
 - e) definir les relacions entre les legislacions nacionals, d'una banda, i, de l'altra, les disposicions d'aquesta secció i també les adoptades en aplicació d'aquest article.

Article 104
(antic article 84 TCE)

Fins a l'entrada en vigor de les disposicions adoptades en aplicació de l'article 103, les autoritats dels estats membres es pronuncien sobre l'admissibilitat d'acords, decisions i pràctiques concertades i sobre l'explotació abusiva d'una posició dominant en el mercat interior, de conformitat amb llur propi dret i amb les disposicions dels articles 101, apartat 3 particularment, i 102.

Article 105
(antic article 85 TCE)

1. Sens perjudici de l'article 104, la Comissió vetlla per l'aplicació dels principis fixats pels articles 101 i 102. A petició d'un estat membre o d'ofici, i en col·laboració amb les autoritats competents dels estats membres, que li presten assistència, la Comissió investiga els casos de suposada infracció dels principis

esmentats. Si es comprova que hi ha hagut infracció, proposa les mesures adequades per a posar-hi fi.

2. Si no es posa fi a les infraccions, la Comissió fa constar la infracció als principis per mitjà d'una decisió motivada. La Comissió pot publicar la decisió i autoritzar els estats membres perquè adoptin les mesures necessàries, en les condicions i les modalitats que determini, per resoldre aquesta situació.

3. La Comissió pot adoptar reglaments relatius a les categories d'acords respecte a les quals el Consell ha adoptat un reglament o una directiva d'acord amb l'article 103, apartat 2, lletra b).

Article 106
(antic article 86 TCE)

1. Els estats membres no adopten ni mantenen, respecte a les empreses públiques i les empreses a les quals concedeixin drets especials o exclusius, cap mesura contrària a les normes dels tractats, particularment les que estableixen l'article 18 i els articles 101 a 109, ambdós inclosos.

2. Les empreses encarregades de la gestió de serveis d'interès econòmic general o que tenen el caràcter de monopoli fiscal resten subjectes a les normes dels tractats, particularment a les normes de competència, en la mesura que l'aplicació d'aquestes normes no impedeixi, de dret o de fet, el compliment de la missió específica que tenen assignada. El desenvolupament dels intercanvis no ha de quedar afectat en una mesura contrària als interessos de la Unió.

3. La Comissió vetlla per l'aplicació de les disposicions d'aquest article i, si cal, adreça les directives o decisions pertinents als estats membres.

Article 108
(antic article 88 TCE)

1. La Comissió examina permanentment, juntament amb els estats membres, els règims d'ajuts que hi ha en aquests estats. La Comissió els proposa les mesures útils que exigeix el desenvolupament progressiu o el funcionament del mercat interior.

2. Si, després d'haver instat els interessats a presentar llurs observacions, la Comissió constata que un ajut atorgat per un estat o per mitjà de fons estatals no és compatible amb el mercat interior en els termes del que estableix l'article 107, o que aquest ajut s'aplica de manera abusiva, la Comissió decideix que l'estat interessat l'ha de suprimir o modificar en el termini que la mateixa Comissió determini.

Si l'estat de què es tracti no compleix aquesta decisió en el termini establert, la Comissió o qualsevol altre estat interessat pot recórrer directament al Tribunal de Justícia de la Unió Europea, no obstant el que disposen els articles 258 i 259. A petició d'un estat membre, el Consell, pronunciant-se per unanimitat, pot decidir que un ajut que ha concedit o pretén concedir aquest estat ha d'ésser considerat compatible amb el mercat interior, no obstant el que disposen l'article 107 o els reglaments a què fa referència l'article 109, si circumstàncies excepcionals justifiquen aquesta decisió. Si, respecte a aquest ajut, la Comissió ha iniciat el procediment a què fa referència el primer paràgraf d'aquest apartat, la petició de l'estat interessat adreçada al Consell tindrà per efecte de suspendre el procediment fins que el Consell no hagi adoptat la seva posició.

Tanmateix, si el Consell no ha adoptat cap posició en el termini de tres mesos a comptar de la petició, la Comissió es pronuncia.

3. La Comissió és informada, en el termini adequat per a poder presentar les seves observacions, dels projectes destinats a concedir o modificar ajuts. Si la Comissió considera que un projecte no és compatible amb el mercat interior, en els termes del que estableix l'article 107, inicia sense demora el procediment que estableix l'apartat anterior. L'estat membre interessat no pot executar les mesures projectades abans que aquest procediment hagi conclòs en una decisió definitiva.
4. La Comissió pot adoptar reglaments relatius a les categories d'ajuts d'estat que el Consell ha determinat, d'acord amb l'article 109, que poden quedar excloses del procediment que estableix l'apartat 3 del present article.